

спостерігається позитивна динаміка, зменшення таких підприємств. Слід зауважити, що динаміка щодо зменшення підприємств банкрутів в Україні є значно вищою ніж у Польщі, так, наприклад у 2017 році показник вітчизняних підприємств зменшився на 37,6%, у Польщі лише на 7,06%. Позитивна тенденція прослідковується і у відношенні кількості підприємств банкрутів в Україні до кількості у Польщі, у 2012 році таких було у більш ніж 5 разів більше ніж у Польщі, а у 2018 році лише у 2,5 рази та все ж така кількість залишається занадто великою.

Наведена статистика свідчить про наявність суттєвих проблем в сфері підприємницької діяльності в Україні, зокрема, і внаслідок негативного впливу факторів (чинників), аналізованих в попередньому підрозділі. Однак ця інформація свідчить і про необхідність постійного професійного спостереження за фінансово-економічним станом підприємства з метою передбачення ознак кризи і попередження її розвитку.

В економіко-математичній теорії і практиці напрацьовано багато результативних методів та відповідного інструментарію, який дозволяє вчасно «бути озброєним». Зокрема, досвід використання сучасних дискримінантних багатофакторних моделей свідчить про доцільність їх застосування не тільки для оцінки реального фінансового стану підприємства, а й для моделювання майбутнього ризику банкрутства в процесі розвитку. Прогнозування небезпеки кризових явищ у підприємницькій діяльності є актуальною проблемою для суб'єктів господарювання в будь-якій країні, що зумовлює потужний розвиток досліджень в сфері економіко-математичного моделювання, спрямованого на пошук дієвих методів оцінювання ступеню ризику банкрутства та шляхів його уникнення або зменшення наслідків.

Список використаних джерел

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Centralny Ośrodek Informacji Gospodarczej [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://www.coig.com.pl>.

УДК 657:334.72

Мотика Анна

*студентка гр. ОА Ібмс спец. 071 «Облік і оподаткування»,
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Науковий керівник: Фатенок-Ткачук А. О., к.е.н.,
доцент кафедри обліку і аудиту*

ОБЛІКОВІ ІНСТРУМЕНТИ ВІДШУКАННЯ РЕЗЕРВІВ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Облік підприємств у сучасних умовах стикається із недостатністю та невизначеністю знань про умови і процеси, які відбуваються на підприємстві, що передбачає формування фінансових резервів – одного з способів реакції на ризик.

Фінансовий зміст цільове використання та формування фінансових резервів зумовлює потребу в розгляді питання, адже відсутність чіткого визначення сутності, доцільності і створення часто призводить до пошуку хибних джерел та нецільового використання.

Підприємства державної форми власності і деякі акціонерні товариства утворюють за рахунок прибутку, який залишається в їх розпорядженні, фонди економічного стимулювання: фонд розвитку виробництва; фонд соціального розвитку; фонд матеріального заохочення. Причому на державних підприємствах держава-власник стимулює колектив підприємства до більш інтенсивної праці.

Приватні підприємства, більшість спільних підприємств і акціонерних товариств фонду матеріального заохочення не створюють. Стимулювання кращого ставлення до праці тут

відображається безпосередньо в її оплаті. А щодо фондів розвитку виробництва і соціального розвитку, то ці фонди тут створюються в розмірах, відповідних тій частці прибутку, яка може бути направлена на ці цілі стосовно до потреб фінансування заходів виробничого і соціального характеру. Очевидно, що для визначення необхідних розмірів цих та інших фондів необхідно провести прогностичний аналіз, встановити очікувані розміри необхідних коштів для фінансування заходів відповідно до призначення кожного фонду [6, с. 65].

Відповідно до ситуації та законодавства, підприємства можуть створювати:

- резерв сумнівних боргів;
- для наступної оплати відпусток та виплату винагород за вислугу років;
- на ремонт основних засобів у межах норм амортизаційних відрахувань на повне їх відновлення;
- на виробничі затрати для підготовчих робіт на підприємствах з сезонним виробництвом;
- наступних затрат для ремонту предметів прокату.

За даними професора В. І. Ткач і французького аудитора Ж. Лоран, у світі використовується більше двохсот резервів найрізноманітнішого вигляду. Є великі групи резервів, що забезпечують захист активів, зобов'язань, капіталу. У світовій економіці використовується більше 20 резервів, ось деякі з них: резерви по сумнівних боргах; резерви коливань; резервні можливості нестачі; резерви можливих збитків від незавершених угод; гарантійні резерви; резерви для ризиків; резерви по арбітражним та судовим витратам; резерви для капітальних ремонтів та інші [3, с. 251].

На сьогодні більшість підприємств не формують фінансові резерви, хоча це може негативно позначитися на їх діяльності. За офіційними даними Держкомстату України, за результатами 2012 р. 39,9 % торговельних підприємств (роздрібна торгівля) є збитковими, що на 0,9 % більше ніж у 2011 р., на 0,7 % більша ніж у 2010 р., на 3 % більша ніж у 2009 р. та на 9 % більша ніж у 2008 р. [1]. Частка торговельних підприємств станом на 01.01.2012 р., які формують резервний капітал, становить лише 5 % [1]. Для забезпечення стабільного розвитку, можливості протистояти зовнішнім факторам, а також своєчасної нейтралізації та компенсації можливих негативних явищ підприємства потребують створення фінансових резервів. Саме тому формування фінансових резервів є актуальним та важливим у діяльності підприємства. Фінансові резерви – кошти, зарезервовані державою, підприємствами, об'єднаннями для забезпечення непередбачених витрат, спеціальних потреб, усунення тимчасових фінансових труднощів і забезпечення нормальних умов діяльності.

Функціональним призначенням фінансових резервів є не розширення виробництва й надання соціальних послуг, а лише забезпечення стабільності в економічній і соціальній сферах при виникненні непередбачуваних обставин і нових суспільних потреб, що потребують негайного задоволення. З огляду на це, фінансові резерви можна назвати фондами фінансових ресурсів спеціального призначення, тобто коштами, що використовуються для підвищення добробуту людей, і фінансовими ресурсами, що використовуються для розвитку діяльності та його удосконалення. Класифікація резервних фондів, як правило, здійснюється за рівнями управління й використання. Фінансові резерви за таким тлумаченням можна класифікувати як загальнодержавні, фінансові резерви підприємницьких структур, фінансові резерви місцевого самоврядування [2, с. 300-301].

Фінансові резерви створюються у грошовій формі й виступають необхідною умовою стабільного і збалансованого розвитку. Важливою є проблема обґрунтування розмірів таких фондів, тому що необґрунтоване збільшення чи зменшення фінансових резервів веде за собою негативні наслідки: значне відволікання коштів і сповільнення їх обороту або нестачу коштів при необхідності фінансування непередбачених потреб [5, с. 16].

Основні проблеми створення та використання фінансових резервів [4, с. 40]:

- визначення найбільш раціональних джерел;

- оцінювання економічної суті фінансових резервів, тобто стабільний довгостроковий або короткостроковий їх характер;
- оцінювання економічної суті показників прибутку і капіталу, оскільки ці поняття є відносними величинами, тому можуть бути подані у ймовірному обчисленні;
- вплив фінансових резервів на величину і характер власних джерел;
- відсутність відповідності суми грошових коштів сумі статутних резервів, необхідних для виконання ними своїх функцій.

Процес формування резервів є одним із найефективніших інструментів забезпечення стабільності діяльності підприємства та самострахування від ризиків. Фінансові резерви створюються для забезпечення непередбачених витрат, спеціальних потреб, усунення тимчасових фінансових труднощів і забезпечення нормальних умов діяльності.

Список використаних джерел

1. Державна служба статистики України. Фінанси. [Електронний ресурс]. – Ресурс доступу : http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/fin.htm.
2. Василик О. Д. Теорія фінансів : підручник / О. Д. Василик. – К. : НІОС, 2003. – 416 с.
3. Графова Т. Контроль функционирования резервной системы инновационного предприятия / Т. Графова // Риск: Ресурсы. Информация. Снабжение. Конкуренция. – М., 2010. – № 4. – С. 251-260.
4. Камінська Т. Облікове забезпечення управління ризиками у сільському господарстві / Т. Камінська // Бухгалтерський облік і аудит. – К., 2009. – № 12. – С. 36-44.
5. Кириленко О. П. Фінанси (Теорія та вітчизняна практика) : навч. посіб. / О. П. Кириленко. – Тернопіль : Економічна думка, 2000. – 243 с.
6. Ластовецький В. О. Ефективність господарювання. Оцінка, аналіз, фактори, резерви : посібник / В. О. Ластовецький, О. В. Миронюк. – Чернівці, 1995. – 92 с.

УДК 657.1:[338.3:66]

Петрук Ольга

*студентка гр. ОА 61м спец. 071 «Облік і оподаткування»,
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Науковий керівник: Сафарова А. Т., к.е.н,
доцент кафедри обліку і аудиту*

АНАЛІЗ ВИРОБНИЦТВА ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ З ВИРОБНИЦТВА МЕБЛІВ

Сучасні ринкові відносини потребують нових підходів до вирішення проблем з виробництва та реалізації готової продукції та їх аналізу, зокрема.

Меблеве виробництво – це галузь, яка динамічно розвивається, поступово виходячи на європейський рівень якості та дизайну, нарощуючи виробництво в середньому на 20% у рік [2]. Підприємства, які виробляють меблі не дивлячись на позитивну тенденцію, мають певні проблеми.

Економічний аналіз готової продукції та виручки, одержаної від її реалізації, являє собою об'єктивно необхідний вид управлінського аналізу.

Обсяг виробництва продукції оцінюється за допомогою натуральних, умовно-натуральних і вартісних показників. Так, обсяг виробництва характеризується валовою і чистою продукцією, обсяг випуску — готовою та товарною продукцією, обсяг реалізації — відвантаженою та реалізованою продукцією.

Валова продукція — це готова продукція, напівфабрикати, інструменти, прилади, роботи (послуги), що реалізовані на сторону, разом із змінами залишків незавершеного виробництва за період.